

Rettigheder. Vi have jo indenfor vort eget Riges Grændser, desværre for kort Tid siden, saa at Enhver kan huske det, havt et skjebnesvangert Dørrør; men jeg har aldrig nogensinde hørt, at de, der reiste det, have villet vedkende sig, at de ikke kæmpede for deres lovlige Ret. Sagen er imidlertid den, at den offentlige Myndighed, som skal afgjøre det Spørgsmaal, hvad der er vore lovlige Rettigheder, er hverken den ærede Taler eller hans Meningsfæller eller Nogen i denne Sal, men alene Domstolene. Deri ligger Knuden; og naar de Herrer vilde indtage Domstolenes Plads og afgjøre, hvad der er deres lovlige Rettigheder, da gjøre de sig skyldige i et Forfatningsbrud. Det er ingenfænde nogen af Parterne i en Sag, der selv skal afgjøre, hvor Retten ligger, men Domstolene; thi ellers forsvinder al lovbunden Orden, og Bold og Vilkaarlighed træde istedetfor Retten. Grundloven har sat en beskyttende og uoverskridelig Skranke derimod, idet den har fastslaaet, at: Den dømmende Magt er hos Domstolene og den udøvende Magt hos Kongen. Det er Domstolene, der skulle afgjøre, hvad der er vore lovlige Rettigheder, og det er Kongen, som den udøvende Magt, der skal haandhave Domstolenes Afgjørelse; men naar vi selv vilde gjøre os til Domstol og afgjøre, hvad der er vore lovlige Rettigheder, og derpaa tilvende os den udøvende Magt og kæmpe for det, vi selv have tildømt os, saa ere vi midt inde i Revolutionen.

N. Andersen: Jeg vil kun gjøre en Bemærkning lige over for det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds (Holstein-Ledreborg), for saa vidt han sagde, at der var vist en Fortrydelse paa vor Side, fordi vi havde bragt denne Sag frem, og at det Bedste, vi kunde gjøre, var at erkende, at vi havde forløbet os. Jeg skal hertil bemærke, at der er ingenfomhelst Fortrydelse paa min Side over, at jeg har taget Del i denne Forhandling. Jeg vil sige det ærede Medlem, og de andre Herrer, at den Følelse, jeg fik ved at læse den omhandlede Tale, var en dyb Sorg, en dyb og inderlig Sorg; thi det er min fulde Overbevisning, at, dersom Flertallet vedbliver at følge det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds og det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), saa føre de os tilsidst i Fordervelse. Derfor har jeg anset det for min Pligt efter ringe Gøne at bidrage, hvad jeg formaade, til at forhindre de skadelige Følger, som muligens kunde opstaa af den Udtalelse, der er falden ved en tidligere Leilighed, ved at fremkalde en Desavuering deraf fra de Herrer's Side. Det har været min Hensigt med at tage Del i denne Forhandling, og det har jeg ingen Grund til at fortryde. Jeg vil sige de ærede Herrer og navnlig det ærede Medlem her foran (Holstein-Ledreborg), at, dersom de havde givet et klart og bestemt Svær paa det Spørgsmaal, jeg rettede til

det ærede Medlem for Præstø Amts 6te Valgkreds (Bjfsen) om de Herrer vilde erklære, at de erkende en Afgjørelse af Landets højeste Domstole for en endelig Afgjørelse, saa vilde de dermed have udrettet langt mere, end der er udrettet med det ærede Medlems smukke Talemaader; thi de slaa ikke til i dette Tilfælde. Her hjælpe ikke smidige Talemaader. Naar det gjælder et Folks Be og Vel, saa nytter det ikke, at man er en stærk Dialektiker, der kan dreie og vende sig i Debatten; det klarer ikke Sagen. Jeg paastaar, at jeg fortryder ikke, hvad jeg har gjort, og har ingen Grund dertil.

Ordføreren (Bjfsen): Den Diskussion, der er ført, siden jeg sidst havde Ordet, er jo skeit saaledes ud fra det egentlige Emne, at jeg som Ordfører ikke har ret meget at sige til paa dette Standpunkt; men jeg tror dog at maatte fremkomme med nogle enkelte Bemærkninger. Det er jo givet, at det ligger indenfor en Rigsdagsmands almindelige Pligter at være tilstede under Forhandlingen. Men jeg tror ikke, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Bille) har Ret til deraf at udbringe nogen speciel Pligt for en Rigsdagsmand til at være tilstede ved en Sags 3die Behandling, fordi han har udtalt sig ved dens 2den Behandling. Der var for de Herrer fuldstændig tilstrækkelig Leilighed til at imødegaa det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), da denne Sag var til 2den Behandling. Naar man ikke den Gang har imødegaaet de Udtalelser, der have givet Anledning til saa megen Ontale idag, saa ser jeg ikke ret, at de Herrer have nogen stor Undskyldning for at have ført et saa mangeflmet, temmelig bittert Angreb mod en Fraværende. Men naar det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Bille) advarede os mod at male Janden paa Væggen, saa spørger jeg Forsamlingen: Hvem er det, der har gjort dette her idag? Hvem er det, der har malet Spøgelse paa Væggen? Dette tror jeg er først og fremmest det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 1ste Valgkreds (Thomsen), hvis hele Fremstilling ikke egnede sig til at vinde Bijald hverken til Høire eller Venstre. Jeg mener derfor, at de Herrer vilde have gjort bedst i at lade Sagen hero ved den Udtalelse, der fremkom fra Mindretallets ærede Ordfører (Lvermoes), og det Tilsvær, jeg som Ordfører for Flertallet sølte mig forpligtet til at give. Naar det ærede Medlem for Odense Amts 3die Valgkreds (N. Andersen) henvendte sig direkte til mig med et Spørgsmaal, der ikke har det Mindste med en Hærløvsforhandling at gjøre, nemlig hvilken Betydning jeg tillagge en Rigsrets Afgjørelse, saa har det ærede Medlem ikke i og for sig kunnet vente at faae Svær herpaa; men jeg skal med Beredvillighed give ham det, skjøndt jeg er overbevist om, at mit Svær ikke vil tilfredsstille ham. Det er